

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Via Vitæ Operis Hvivs Hypothesis

Florentius <Batavus>

Antverpiae, 1551

Quod peccator quisq[ue] dum in viuis est adniti debeat, vt pro ratione
suorum criminum Deo satisfaciat. Cap. 24.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30077

ram seuera animaduersione in populum est grassatus, ita & diuinæ æquitati satisfaciens, & simul populum à tali scelere rursus perpetrando deterrens.

Quod peccator quisq; dum in viuis est adniti debeat, vt pro ratione suorum criminum Deo satisfaciat. Cap. 24.

Quando Dominus ita à nobis satisfactionē exposcit iuxta criminū immanitatē & multitudinē, omni cura aduigilare quisque debet, vt dum in viuis est, hanc satisfactionē per preces, per ieiunia, per eleemosynas, per afflictiones, per tolerantiam pudoris, damni, iniuriarum morborum, terrorum, & cæterorum omnium quæ Deo permittente mortalibus ingruunt malorum, possit præstare: potissimum tamen per condonationem offensarum. Nam inter cætera omnia hoc opus longè est ad eluenda & dissoluenda crimina efficacissimum: dum videlicet alienas offensas libenti animo citra omnem vindictæ cupiditatem & rancorem toleramus & condonamus. Quum ergo nos cõtingit à quopiã molestijs affici, lædi aut affligi, etiã si atrox nobis videatur fieri iniuria, patienti id debemus animo pro admissorum nostrorum expiatione, proq; facienda quam à nobis

Nij Deus

DE TRIBVS PARTIBVS

Deus exposcit solutione tolerare : imitan-
tes in hoc Dauidis exemplum, qui quum
filium suum Absalom fugiens maledictis
a.Reg.16.b. atque adeo lapidibus impeteretur ab im-
pio quodam viro nomine Semei, & inter-
rogaretur ipse Dauid à suis vellet ne de
illo sumi vindictam, hoc fieri vetans itare-
spondit. Quid mihi & vobis est filijs Sar
uia? Dimittite eum vt maledicat. Deus
enim præcepit ei vt maledicat Dauid.
Et quis est, qui audeat dicere, quare sic
fecerit? Dimittite eum & maledicat iu-
xta præceptum domini, si forte respiciat
dominus afflictionem meam: & reddat
mihi dominus bonum pro maledictione
die hac hodierna. Sperabat enim rex pi-
us afflictionem illam atque exprobratio-
nem sibi in compensationem fore vete-
rum suorum flagitiorum, ob quæ se inter-
pretabatur à Domino merito affligi.
Quæ etsi iamdadum essent per diuinam
clementiam laxata, necdum tamen plenè
erant iuxta diuinæ iustitiæ æquitatem pen-
sata. Dico ergo summa omnibus opus
esse cura atque sedulitate, quo ritè pos-
sint Deo pro commissis satisfacere. Quæ
sane cura nostris hisce temporibus longè
debet

debet esse sollicitior quam fuerit olim, quando & ecclesiae praesides sanctiores prudentioresque, & subditi erant humiliores & obtemperantiores. Tum enim peccatoribus poenitentia praescribi consuevit iuxta quod postulabat delictorum enormitas & multitudo, nimirum seuera pariter & proluxa, sicuti palam iura testari possunt ecclesiastica. Pro vno enim peccato enormiore, quale est adulterium & latrocinium &c. poenitentia indicebatur duratura spacio septem annorum, certis interim designatis diebus, quibus ieiunandum & abstinendum erat ab usu carnum & vini aut aliorum. Quod si vero crimen fuisset enorme & cum hoc etiam publicum, magno cum delinquentis rubore poenitentia designabatur publicitus coram ecclesiae coetu praestanda, quemadmodum hodie delinquentes corrigunt iura imperialia, non sine ingenti ipsorum rubore. Tunc peccata laxabantur corrigebantur & abdicabantur longe quam hodie syncerius & verius: tunc rara admodum purgatorij ignis habebatur metio: sed nec passim audiebantur anime in purgatorio detentae per formidabiles apparitio-

N iij

nes mor-

DE TRIBVS PARTIBVS
nes mortalium efflagitantes subsidiū, sicuti
temporibus subsequētibvs, audite sunt: vt
hinc probari possit longē quam hodie pau-
ciores animas eo ablegari solitas. Dū enim
se a mortalibus tuebantur criminibus, &
sedulo studebant probam ducere vitam, fa-
cile ignē euadebant purgatoriū, cotidianas
offēsas cotidianis expiantes tū præcibus, tū
alijs pijs operibus: Aut si grauioribus fuisset
vitijs obnoxij, dū ad correctiorem se vitam
cupiebant transferre, talis indicebatur pœ-
nitentia, quæ ad eluenda crimina erat quo-
dammodo sufficiens, quando certē religio-
so peragebatur affectu: atq; ita longē plu-
res cruciatum illum euadebāt quam hodie,
aut certē non perinde prolixo & cruciabili
afficiebantur supplicio, atq; peccatores mo-
dèrni, qui pro grauissimis offēsis vix leuē
aliquam subeunt pœnitentiolam: & hinc
plerunq; maximis obstricti debitis demi-
grant, quæ tandem seuissimo coguntur sup-
plicio diuinæ iustitiæ persoluere. Sed dix-
erit iam hic fortasse aliquis. Qui sit ergo, vt
pœnitentiarij & ecclesiæ præfecti tam sint
hodie in præscribēdis pœnitentijs clemētes,
vix habita ratiōe grauitatis ipsorū criminū,
quū inclemētius peccatores ipsos ad penas
mittant

mittant longè cruciabiliores? Hic respondent theologi, id ita fieri, & receptum esse ob magnam subditorum torporem & obstinationem, qui ægerrimè ad molestiorem aliquam pœnitentiam subeundam possunt adduci. Olim enim nonnulli etiam confiteri refugiebant seuerioris pœnitentiæ timore: atq; ita pleriq; dum propter metum eiusce modi confessionem aut procrastinarent aut omnino negligenter, hinc emigrabant citra beneficium absolutionis, quod animaduertentes ecclesiæ primates, pœnitentiæ præscriptiones committendas decreuerunt discretioni sacerdotum, qui iuxta pœnitentias indicerent iuxta confitentium qualitates vires & promptitudinem. Verum hæc res etiam multorum imperitorum sacerdotū incuria deducta est, vt vix iam vlla habeatur pœnitentiæ ratio. Plerunq; enim confessarij, quo confitentium sibi fauores concilient & ne ipsos offendant, talem præscribunt pœnitentiam, quæ ne leuissimis quidem offensis eluendis par sit, tantum abest vt par esse posset expiandis grauissimis. Ad hæc inuenias pœnitentiarios & concionatores nonnullos, qui non aliud se re inculcant peccatoribus, quam vt omnem suam fiduciam in diuina collocent bonitate atq; clementia, quod

DE TRIBVS PARTIBVS

quod ea semper paratissima sit omnibus peccata cōdonare, modo ipsi parati sint resipiscere: at vero de diuina iustitia, de Deo reconciliando per vehementē animi contritionem, de subeunda condigna pro cōmissis poenitētia, vix vllam faciunt mentionē, atq; hinc fit vt multi miserē decipiantur, & minus sibi studeant cauere à perpetrandis malis, dum palam audiunt tanta facilitate peccata passim laxari. Quin etiam eiusmodi concionatores & confessarij hodie maxime quærūtur, & vulgo etiā hoc nomine cōmendantur, quod doctores & patres sint p̄ij & consolatori: sed metuendum ne eiusmodi p̄ij patres peccatores ipsos corrūpant verius quā corrigant: quemadmodum medici & chirurgi officere consueuerunt laborantibus, dum in curandis morbis aut vulneribus plus satis volunt esse humani. Sed seuerasunt quæ de his doctoribus pronunciat dominus per prophetā Ezechielē, adserens eos deceptores esse sui populi, q̄ dicūt pax pax, quum non sit pax. Comparat autē eos litoribus absq; temperamento linentibus, quorū litura ferre non potest iniurias hymbrium. Nam quemadmodum hi linunt absque commistione straminis aut sceni, ita illi diuinam semper replicant bonitatem & indulgentiā,

Eze. 13. b.

Ibidem,

indulgentiam, nulla facta de diuina iustitia mentione: & continuo mortalibus inculcantes fiduciam & amorem, vix vnquã quicquam suggerunt de timore, & de angustia illa viæ quæ ducit ad vitam. Vnde etiã Dominus per eundem prophetam ita eis comminatur. Væ inquit qui cõsuunt pul-
illos sub omni cubito manus, & faciunt cervicalia sub capite vniuersæ ætatis ad capiẽdas animas. Quibus verbis in eos inuehitur doctores & confessarios, qui omneis passim consolantur citra omnem iustã correctionem: qui docent fidendum in Domino absq; vllò timore, qui contritionem exigunt sine satisfactione: qui omnia omnium hominum peccata cruci imponunt redemptoris, adserentes Christum eorum omniũ in se vnum ac solum omne recipere peccatum, qui suam in ipso collocant fiduciam: quod sanè ita non est, quum ipso doctore singuli baiulare debeamus crucem nostram post ipsum, atq; adeo quantum vires & merita suppetunt, q; ex nostris debemus cõmissis exoluere debeamus vna cū ipso. Quod vbi pro nostrarum præstiterimus quantitate virium, quod nostræ deerit cruci & pænitiæ, sua ipse cruce suisque meritis non dedignabitur abundè supplere.

Neq;